

Пам'яті видатного вченого, організатора вітчизняної аграрної науки Михайла Васильовича ЗУБЦЯ

7 квітня 2018 р. виповнилося б 80 років від дня народження відомого вченого, державного діяча, організатора вітчизняної аграрної науки, академіка НААН, доктора сільськогосподарських наук, професора, заслуженого діяча науки і техніки України, колишнього президента Національної академії аграрних наук України, народного депутата IV-VI скликань, Героя України - ЗУБЦЯ Михайла Васильовича.

Народився у 1938 р. в селі Нова Басань Бобровицького району Чернігівської області. Після закінчення середньої школи навчався в технічному училищі № 1 м. Києва. Трудову діяльність розпочав токарем на заводі порційних автоматів (м. Київ), а згодом вступив до Української сільськогосподарської академії й, отримавши спеціальність вченого зоотехніка, працював на Чернігівщині старшим зоотехніком Прилуцької держплемстанції, головним зоотехніком-селекціонером держплемзаводу "Тростянець". Як здібного спеціаліста і організатора виробництва, що набув практичного досвіду, Михайла Васильовича запросили на роботу до Міністерства сільського господарства України і призначили на посаду начальника Управління м'ясного скотарства. Враховуючи відчуття інноваційного розвитку сільського господарства, його обрано начальником Головного управління сільськогосподарської науки, заступником Міністра сільського господарства з питань сільськогосподарської науки, пізніше начальником Головного управління науки та впровадження науково-технічних досягнень і передового досвіду.

У 1974 р. Михайло Васильович захистив кандидатську дисертацію з питань формування заводського стада великої рогатої худоби, а у 1990 р. - докторську з питань використання генофонду симентальської породи великої рогатої худоби.

Після створення Української академії аграрних наук у 1991 р. Михайла Васильовича Зубця обрано її віце-президентом, а у

1996 р. - президентом. На цій відповідальній посаді він працював понад 14 років.

Будучи президентом НААН, водночас його у 1997 р. призначають Віце-прем'єр-міністром - міністром сільського господарства і продовольства України. З 2002 по 2012 рр. - народний депутат України IV-VI скликань, голова підкомітету з питань науки Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти. Він брав активну участь у формуванні законодавчого поля становлення й розвитку демократичної суверенної незалежної держави. З 2011 р. - почесний президент Національної академії аграрних наук України.

М.В. Зубець, як президент НААН, приділяв велику увагу оптимізації мережі науково-дослідних установ з урахуванням регіональних особливостей розвитку АПК, зміцненню зв'язків фундаментальної науки з освітою і виробництвом, співробітництву з понад 50 зарубіжними країнами.

На науковій ниві Михайло Васильович, поряд з вирішенням питань селекції, розведення і біотехнології відтворення сільськогосподарських тварин, вніс значний внесок у розвиток аграрної економічної науки. За його участю відпрацьовано теоретико-методологічні засади реформування сільського господарства до ринкових умов господарювання, формування та функціонування ринку агропромислової продукції, створення сільськогосподарських формувань ринкового типу, впровадження яких дало позитивні результати. Він є автором і співавтором ряду наукових праць, зокрема: „Рекомендації по організації селянських (фермерських) господарств в Україні”, 1993. - 355 с.; „Посібник по реформуванню сільськогосподарських та переробних підприємств”, 1997. - 647 с.; „Посібник по реформуванню сільськогосподарських та переробних підприємств”, 2000. - 660 с.; „Формування та функціонування ринку агропромислової продукції” (практичний посібник), 2000. - 556 с.; „Ціноутворення та нормативні витрати в

сільському господарстві (теорія, методологія, практика). У 2-х т. – Т. 1 : „Теорія ціноутворення та технологічні карти вирощування сільськогосподарських культур”, 2008. – 698 с., Т. 2 : „Нормативна собівартість та ціни на сільськогосподарську продукцію”, 2008. – 650 с.; „Аграрний сектор економіки України (стан і перспективи розвитку)”, 2011. – 1008 с.

Своїми науковими працями вчений розвинув теоретичні і практичні питання породотворного процесу у молочному та м'ясному скотарстві, висунув нову гіпотезу генезису порід, став визнаним лідером комплексу наукових досліджень з проблем генетики, селекції і біотехнології у тваринництві. Результати наукових досліджень засвідчують 612 опублікованих ним наукових праць, у тому числі 139 монографій, підручників, книг, брошур та програм з питань селекції і генетики тварин, які захищено 26-ма авторськими свідоцтвами, патентами та винахо-

дами, які знайшли широке впровадження у виробництві.

М.В. Зубець велику увагу приділяв підготовці молодих учених. Під його керівництвом 19 дисертантів стали кандидатами, а 6 – докторами наук, які нині гідно продовжують справу свого вчителя.

У науковому світі та у сфері аграрного виробництва Михайла Васильовича цінували й поважали за високі організаторські здібності, професіоналізм, вимогливість і високу самовіддачу. Як учений він завжди був сповнений оптимізму і вірив у краще майбутнє української науки, в її достойну інтеграцію у міжнародний науковий простір, а як парламентар – бачив чільне місце України серед розвинутих країн світу.

7 січня 2014 року не стало серед нас цієї славної і доброзичливої Людини. Наукова спільнота і виробничники назавжди збержуть світлу пам'ять про відомого вченого і видатного організатора сільськогосподарської науки Михайла Васильовича Зубця.

П.Т. САБЛУК, доктор економічних наук, професор, академік НААН

В.Я. МЕСЕЛЬ-ВЕСЕЛЯК, доктор економічних наук, професор, академік НААН

М.М. ФЕДОРОВ, доктор економічних наук, професор, член-кореспондент НААН

Саблук Петро Трохимович - доктор економічних наук, професор, академік НААН, академік-секретар Відділення аграрної економіки і продовольства, Національна академія аграрних наук України (м. Київ, вул. М. Омеляновича-Павленка, 9)

E-mail: pd@iae.kiev.ua

Месель-Веселяк Віктор Якович - доктор економічних наук, професор, академік НААН, завідувач відділу економіки регіонального розвитку та прогнозування, Національний науковий центр «Інститут аграрної економіки» (м. Київ, вул. Героїв Оборони, 10)

E-mail: esapk@iae.kiev.ua

Федоров Микола Миколайович - доктор економічних наук, професор, член-кореспондент НААН, головний науковий співробітник відділу земельних відносин та природокористування, Національний науковий центр «Інститут аграрної економіки» (м. Київ, вул. Героїв Оборони, 10)

E-mail: esapk@iae.kiev.ua

Саблук Пётр Трофимович - доктор экономических наук, профессор, академик НААН, академик-секретарь Отделения аграрной экономики и продовольствия, Национальная академия аграрных наук Украины (г. Киев, ул. М. Омеляновича-Павленко, 9)

E-mail: pd@iae.kiev.ua

Месель-Веселяк Виктор Яковлевич - доктор экономических наук, профессор, академик НААН, заведующий отделом экономики регионального развития и прогнозирования, Национальный научный центр «Институт аграрной экономики» (г. Киев, ул. Героев Обороны, 10)

E-mail: esapk@iae.kiev.ua

Федоров Николай Николаевич - доктор экономических наук, профессор, член-корреспондент НААН, главный научный сотрудник отдела земельных отношений и природопользования, Национальный научный центр «Институт аграрной экономики» (г. Киев, ул. Героев Обороны, 10)

E-mail: esapk@iae.kiev.ua

Sabluk Petro Trokhymovych - doctor of economic sciences, professor, academician of NAAS, academician-secretary of the department of agricultural economics and food, National Academy of Agrarian Sciences of Ukraine (9, M. Omelianovycha-Pavlenka st., Kyiv)

E-mail: pd@iae.kiev.ua

Mesel-Veseliak Viktor Yakovych - doctor of economic sciences, professor, academician of NAAS, head of the department of regional development and forecasting, National Scientific Centre "Institute of Agrarian Economics" (10, Heroiv Oborony st., Kyiv)

E-mail: ecapk@iae.kiev.ua

Fedorov Nikolai Nikolaevich - doctor of economic sciences, professor, corresponding member of NAAS, chief research fellow of the department of land relations and nature management, National Scientific Centre "Institute of Agrarian Economics" (10, Heroiv Oborony st., Kyiv)

E-mail: ecapk@iae.kiev.ua

* * *

Новини АПК

Програми держпідтримки аграріїв на 2018 рік

Урядові програми підтримки потребують ґрунтового роз'яснення й обговорення у регіонах для їх ефективної реалізації. Про це зазначив заступник Міністра аграрної політики та продовольства України Віктор Шеремета під час практичного семінару у м. Полтава 18 квітня нинішнього року. Захід відбувся у рамках широкої роз'яснювальної кампанії Мінагрополітики щодо державної підтримки аграріїв на 2018 рік.

У зустрічі взяли участь представники Мінагрополітики, Полтавської обласної державної адміністрації, Укрдержфонду, керівники фермерських господарств і кооперативів, профільні експерти, сільгоспвиробники.

«Державна підтримка від Уряду має широкий спектр механізмів, у тому числі фінансові інструменти для різних категорій сільськогосподарських виробників. Важливе завдання Мінагрополітики - детально поінформувати аграріїв щодо напрямів підтримки та порядку надання коштів, щоб кожен зміг скористатися державною допомогою», - відмітив Віктор Шеремета.

Заступник Міністра наголосив на важливості відновлення фермерського руху в Україні та розвитку сільськогосподарської кооперації. Цього року Уряд виділив суттєву підтримку в 1 млрд грн на розвиток фермерства (всього 6,3 млрд грн на АПК). Фермери, скориставшись держпідтримкою, можуть отримати компенсацію 80% вартості українського насіння, 40% вартості сільськогосподарської техніки, 90% вартості наданих дорадчих послуг. Також передбачено здешевлені кредити (компенсується до 1,5 облікової ставки НБУ). Сільськогосподарським обслуговуючим кооперативам молочарського та плодово-ягідного напрямів діяльності Уряд відшкодуватиме 70% за придбане обладнання.

Прес-служба Мінагрополітики України